

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 12Csp/89/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118206866
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Heinrichová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2021:4118206866.16

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Bratislava, Mýtna 48, zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Bratislava, Mýtna 48, proti žalovanej: R. V., nar. X.X.XXXX, bytom H., F. XXX/X, zast.: B. V., nar. X.X.XXXX, bytom H., F. XXX/X, o zaplatenie 751,01 eura s príslušenstvom, sudkyňou Mgr. Ivanou Heinrichovou, takto

rozhodol:

I.Súd žalobu zamietá vo zvyšnej časti o zaplatenie sumy 301,49 eura s 5 % - ným úrokom z omeškania ročne od 1.9.2015 do zaplatenia.

II.Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

odôvodnenie:

1.Žalobca - pôvodne VÚB, a.s. sa žalobou doručenou súdu dňa 7.6.2018 domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 751,01 eura s príslušenstvom ako aj náhrady trov konania, čo odôvodnil tým, že uzatvoril so žalovanou dňa 18.3.2014 Zmluvu o pôžičke, na základe ktorej bola žalovanej poskytnutá pôžička vo výške 800 eur, ktorú sa zaviazala splatiť 60 mesačnými splátkami po 24,95 eura. Žalovaná svoju povinnosť nedodržala, uhradila sumu 350,48 eura.

2.Okresný súd Nitra vo veci vydal dňa 25.9.2018 platobný rozkaz č.k. 12Csp/89/2018-35, proti ktorému podala žalovaná odpor, neuznala pohľadávku žalobcu, žiadala, aby súd zmluvu preskúmal, úver je bezúročný a bez poplatkov. Platobný rozkaz bol zrušený s poukazom na ustanovenia § 267 CSP. Pohľadávka voči žalovanej bola pôvodným žalobcom postúpená na spoločnosť Intrum Slovakia, s r.o. a súd uznesením sp.zn. 12Csp/892018 zo dňa 11.3.2019 pripustil zmenu na strane žalobcu.

3. Okresný súd Nitra po vykonanom dokazovaní vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 12Csp/89/20187-98 zo dňa 11.9.2019 tak, že uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 449,52 eura s 5,05 % - ným úrokom z omeškania ročne od 1.9.2015 do zaplatenia, s tým, že súd povolil žalovanej dlžnú sumu splácať v splátkach po 60 eur mesačne a to vždy do 28 - dňa v mesiaci, počnúc prvou splátkou v mesiaci september 2019 až do zaplatenia, pod stratou výhody splátok. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

4. Proti uvedenému rozsudku podal žalobca odvolanie v jeho zamietajúcej časti a vo výroku o trovách konania. Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 12Co/227/2019-194 zo dňa 28.4.2020 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. o zamietnutí zvyšku žaloby a výroku III. o trovách konania zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že ak bol súd prvej inštancie názoru, že úrok z úveru v danej veci je v rozpore s dobrými mravmi, potom nemal dôvod posudzovať náležitosti zmluvy podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

5. Súd vo veci pojednával v súlade s ustanovením § 180 CSP v neprítomnosti strán sporu, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu a zistil tento skutkový a právny stav:

Právny predchodca žalobcu VÚB, a.s. ako veriteľ a žalovaná ako spotrebiteľ uzatvorili dňa 18.3.2014 Zmluvu o pôžičke, na základe ktorej bola žalovanej poskytnutá suma vo výške 800 eur, ktorú sa zaviazala splácať v 60 mesačných splátkach po 24,95 eura, úrok bol dohodnutý vo výške 32 % ročne, RPMN vo výške 32 %, celkové náklady boli 697 eur, priemerná RPMN bola 46,30 %, termín konečnej splatnosti bol 03/2019, celková suma pôžičky bola 1.497 eur. Súčasťou zmluvy boli všeobecné obchodné podmienky.

Žalovaná nesplácala úver riadne a včas v zmysle dohodnutého splátkového kalendára, upomienkou zo dňa 27.6.2015 bola vyzvaná na zaplatenie dlžnej sumy a zároveň upozornená na možnosť zosplatenia. Právny predchodca žalobcu vyhlásil okamžitú splatnosť úveru listom zo dňa 26.8.2015.

Pohľadávka voči žalovanej bola postúpená na žalobcu na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok, oznámenie o postúpení pohľadávky bolo žalovanej oznámené listom zo dňa 24.9.2018.

Žalobca si v tomto konaní uplatňuje od žalovanej zaplatenie sumy 751,01 eura, žalovaná právnomu predchodcovi žalobcu uhradila sumu 350,48 eura, zmluvnú pokutu si žalobca neuplatňuje.

Predmetom konania zostalo zaplatenie sumy 301,49 eura s 5 % - ným úrokom z omeškania ročne od 1.9.2015 do zaplatenia, žalobca si pôvodne uplatňoval sumu 751,01 eura s príslušenstvom, právoplatne mu bola priznaná suma 449,52 eura s príslušenstvom a zostáva tak rozhodnúť ešte o zvyšnej sume 301,49 eura, ktorú súd prvej inštancie žalobcovi nepriznal, nakoľko úver pôvodne vyhodnotil ako bezúročný a bez poplatkov a videl výšku dohodnutého úroku v rozpore s dobrými mravmi, v tejto časti však bol rozsudok súdu prvej inštancie zrušený a je potrebné vo zvyšnej časti nanovo rozhodnúť, pričom rozhodnutie odvolacie súdu je pre súd prvej inštancie záväzná.

6. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právne formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov a nejde o spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebné úvery v čase uzavretia zmluvy.

Podľa § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z meškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Podľa § 524 ods. 1 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 OZ, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 1 odsek 2 zák. č. 129/2010 Z.z., o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. d) zák. č. 129/2010 Z.z., o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

7. Súd preskúmal uzavretú zmluvu a zistil, že žalovaná spísala u právneho predchodcu žalobcu žiadosť a zmluvu o poskytnutie pôžičky č. 1316024, ktorou žiadala aby jej právny predchodca žalobcu poskytol

pôžičku v sume 800 eur, ktorú by splácala v 60 mesačných splátkach. Zmluva mala nasledovné podmienky: pôžička 800 eur, celková suma pôžičky 1.497 eur, celkové náklady spotrebiteľa 697 eur, splátka 24,95 eura, počet splátok 60, ročná úroková sadzba 32%, RPMN 32%, priemerná hodnota RPMN 46,30%, termín konečnej splatnosti 03/2019. Podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa v čase vzniku zmluvy upravoval zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Tento za spotrebiteľský úver označuje dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky úveru alebo v inej právnej forme a za zmluvu o spotrebiteľskom úvere zmluvu, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 OZ). Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 OZ). Na právny vzťah súd aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka a zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy, pretože zmluva má charakter spotrebiteľskej zmluvy. Žalobca vystupuje ako podnikateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, ktorý nemá postavenie podnikateľa a nemohol ovplyvniť obsah zmluvy, ani obsah všeobecných podmienok.

8. V danej veci niet sporu o tom, že ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorú uzatvoril právny predchodca žalobcu so žalovanou a z ktorej žalobca vyvodzuje svoj nárok. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žaloba bola podaná sčasti dôvodne, pretože medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou došlo k uzatvoreniu zmluvy o pôžičke, ktorú si súd vyhodnotil ako spotrebiteľský úver v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Pohľadávka bola platne postúpená na žalobcu na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok a preto je žalobca v konaní aktívne legitimovaný na podanie žaloby. K odôvodneniu rozhodnutia o zamietnutí žaloby a k dôvodom prečo súd nepriznal žalobcovi nárok na úroky súd uvádza, že dohodnuté úroky z úveru sú podľa názoru súdu v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko podľa zverejnených priemerných úrokových sadziieb na webovom sídle Národnej banky SR úroková miera úverov poskytovaných pre spotrebiteľské úvery v rozhodujúcom období 03/2014 pri spotrebiteľských úveroch pre domácnosti činila hodnotu 12,80 % pri úveroch od 1 do 5 rokov. V zmluve bola dohodnutá ročná úroková sadzba 32%. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009, sp.zn. 3Cdo/173/2003, z ktorých vyplýva, že pokiaľ výška zmluvných úrokov prevýši priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100%, je neprijateľná a odporuje dobrým mravom, t. j. dojednaná výška zmluvných úrokov je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ). Súd považoval dojednanie úroku vo výške 32 % ročne za rozpor s dobrými mravmi. Dobré mravy patria medzi všeobecné uznávané zásady konania, na ktoré je povinný súd zo svojej úradnej moci prihliadať, či tieto boli v jednotlivých právnych vzťahoch dodržané, a pokiaľ tomu tak nie je, zabrániť aby slabšia zmluvná strana - v tomto prípade spotrebiteľ bola pred takýmito praktikami zo strany veriteľov ochránená. Dobré mravy predstavujú pojem, ktorý nie je presne zákonom definovaný, ale môžeme ho považovať za súhrn takých etických hodnôt, ktoré sú všeobecné uznávané a ktoré sú určitou etickou a morálnou vodiacou linkou pri vzniku, zmene alebo zániku právnych vzťahov v demokratickej spoločnosti. K problematike dobrých mravov sa vo svojej rozhodovacej činnosti vyjadril aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, keď vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/173/2003 uviedol, že za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom v zmysle §3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska spoločnosti prevládajúcich morálnych zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Súlad právneho úkonu s dobrými mravmi treba posudzovať vždy komplexne so zreteľom na konkrétnu situáciu na oboch stranách sporu (nielen osoby vykonávajúce určité právo, ale aj osoby týmto úkonom dotknuté), s prihliadnutím na všetky okolnosti a nezávisle od vedomia a vôle (zavinenia) toho, kto právo alebo povinnosť vykonáva. Ustanovenia § 3 ods. 1 OZ nemá vlastnú priamu platnosť, upravuje iba spôsob aplikácie a interpretácie ustanovení, ktoré priamo upravujú právne vzťahy a to na základe všeobecných pravidiel morálnej tolerancie a morálneho charakteru konajúcich. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia

zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Krajský súd v Prešove, v právnej veci sp. zn. 3Co/114/2014, v ktorom sa vyjadril aj k výške zmluvných úrokov: "Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto súd nepriznal žalobcovi žiadané úroky vo výške 32 %. Pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať. Úroková miera dohodnutá medzi stranami konania prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka, dohodnutá úroková miera medzi stranami konania činila výšku 32% čo je niekoľkonásobok obvyklej úrokovej miery poskytovanej finančnými inštitúciami v rozhodujúcom období. Úroky dohodnuté pri peňažnej pôžičke predstavujú odmenu za užívanie požičanej istiny. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov bola závislá len od dohody účastníkov zmluvy pôžičky a teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Toto obmedzenie vyplýva z § 3 ods. 1 OZ. Neprimerane vysoké úroky dohodnuté pri peňažnej pôžičke sa všeobecne považujú za odporujúce dobrým mravom; spravidla ide o takú výšku úrokov, ktorá v čase ich dojednania podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú pri poskytovaní pôžičiek peňažnými ústavmi / Rozhodnutie NS SR sp.zn. 1Cdo/109/2019 zo dňa 16.12.2019/. Súdna prax nie je jednotná v posudzovaní miery toho, kedy dohodnutá úroková sadzba prekračuje hranicu zodpovedajúcu dobrým mravom. Krajský súd v Prešove vo veci 3 Co 67/2008 mal za úroky nezodpovedajúce dobrým mravom úrok nad 25 % a Najvyšší súd SR vo veci 1 MCdo 1/2009 úroky vo výške 60 %. Pre porovnanie v ČR je v rozpore s dobrými mravmi 4-násobok maximálneho úroku, akú poskytujú banky. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011 pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Je nepochybné, že neprimerane vysoké úroky, dojednané pri peňažnej pôžičke sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlom správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Požiadavka na neprimerané zmluvné úroky môže za istých okolností v sebe obsahovať i skutkovú podstatu trestného činu úžery, kedy dohoda o neprimeraných úrokoch je neplatná pre rozpor so zákonom, alebo v iných prípadoch pre rozpor s dobrými mravmi. Keďže Krajský súd v Nitre vo svojom rozhodnutí uviedol, že ak bol súd prvej inštancie názoru, že úrok z úveru v danej veci je v rozpore s dobrými mravmi, potom nemal dôvod posudzovať náležitosti zmluvy podľa zákona č.129/2010 Z.z. Preto súd, keďže je toho názoru, že dohodnutý úrok bol v rozpore s dobrými mravmi, sa ďalej vo veci nezaoberal náležitosťami zmluvy.

9.O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko každá z nich mala vo veci úspech len čiastočný, žalobca sa domáhal zaplata sumy 751,01 eura s príslušenstvom, priznaná mu bola suma 449,52 eura s príslušenstvom a zamietnutá bola žaloba v časti o zaplata sumy 301,49 eura s príslušenstvom.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Nitre prostredníctvom Okresného súdu Nitra (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.